SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satversmestiesa.lv

LĒMUMS
PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā 2026. gada 30. oktobrī

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Jānis Neimanis, tiesneši Veronika Krūmiņa un Mārtiņš Mits,

kolēģijas sēdē izskatījusi pieteikuma iesniedzēja [..] pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 200/2026),

konstatēja:

1. No pieteikuma secināms, ka pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Personu apliecinošu dokumentu likuma 12. panta pirmo daļu un 17. panta otro daļu (turpmāk arī – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam un otrajam teikumam.

2. Personu apliecinošu dokumentu likuma 12. panta pirmajā daļā paredzēts:

"(1) Personu apliecinoša vai pagaidu ceļošanas dokumenta turētāja pienākums ir glabāt attiecīgo dokumentu, lai tas nenonāktu citas personas rīcībā vai bojājuma dēļ nekļūtu lietošanai nederīgs."

Šā likuma 17. panta otrajā daļā noteikts:

"(2) Par personu apliecinoša dokumenta bojāšanu vai tiesību aktos neparedzētu atzīmju vai sākotnējā satura izmaiņu izdarīšanu piemēro brīdinājumu vai naudas sodu līdz septiņām naudas soda vienībām."

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma $19.^2$ panta pirmajai daļai konstitucionālo sūdzību var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka viņai

Latvijas Republikas Satversmē ietvertās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt šā panta sestās daļas 1. punktā noteikts, ka pieteikumā minētais uzskats jāpamato.

Pieteikuma iesniedzējs vērsās Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē ar lūgumu nomainīt pasi, jo iepriekš izdotā pase bija bojāta. Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde pieteikuma iesniedzējam piemēroja administratīvo sodu par personu apliecinoša dokumenta bojāšanu. Pieteikuma iesniedzējs minēto lēmumu pārsūdzēja augstākai amatpersonai un augstākas amatpersonas lēmumu pārsūdzēja tiesā, bet viņa sūdzības tika noraidītas. Viņš uzskata, ka apstrīdētās normas pārkāpj Latvijas Republikas Satversmes 92. panta otrajā teikumā ietverto nevainīguma prezumpcijas principu, jo pieļauj administratīvās atbildības piemērošanu bez personas vainojamas rīcības pierādīšanas. Tāpat apstrīdētās normas aizskarot pieteikuma iesniedzējam Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajā teikumā ietvertās tiesības aizstāvēt savas tiesības, jo viņam atteikts izsniegt tiesību aizsardzībai nepieciešamo informāciju par personu apliecinoša dokumenta tehnisko specifikāciju.

Personas pamattiesību aizskārums ir konstatējams, ja, pirmkārt, personai Latvijas Republikas Satversmē ir ietvertas konkrētas pamattiesības, proti, apstrīdētā norma ietilpst šo pamattiesību tvērumā, un, otrkārt, tieši apstrīdētā norma aizskar personas pamattiesības (piemēram, *Satversmes tiesas 2020. gada 30. decembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2020-08-01 11. punkts*).

Pieteikuma iesniedzējs savu pamattiesību aizskārumu saista ar to, ka tiesa neesot objektīvi vērtējusi pases bojājuma cēloni, un arī pats pieteikuma iesniedzējs to neesot varējis izdarīt informācijas nepieejamības dēļ. Viņa ieskatā bojājuma cēlonis varēja būt pases materiāla, laminējuma, ražošanas procesa vai tehniskās specifikācijas nepilnība.

Kolēģija konstatē, ka šie apsvērumi attiecas uz apstrīdēto normu piemērošanu konkrētajā tiesiskajā situācijā, proti, tiesas secinājumiem par administratīvā pārkāpuma sastāvu un konstatēto pieteikuma iesniedzēja atbildību par administratīvo pārkāpumu. Tie nav pamats lietas ierosināšanai, jo Satversmes tiesas kompetencē neietilpst pārbaudīt, vai tiesa konkrētajā administratīvā pārkāpuma lietā pareizi interpretējusi un piemērojusi tiesību normas (piemēram, *Satversmes tiesas 2021. gada 15. oktobra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2020-63-01 15. punkts*). Savukārt iebildumi pret Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes atteikumu sniegt informāciju neattiecas

uz apstrīdēto normu satversmību. Kārtību, kādā privātpersonas ir tiesīgas iegūt dokumentētu informāciju, kura ir iestādes rīcībā vai kuru iestādei atbilstoši tās kompetencei ir pienākums radīt, regulē Informācijas atklātības likums. Taču pierādījumu pieprasīšanu administratīvā pārkāpuma procesā tiesā regulē Administratīvās atbildības likums.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.^{2} panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 200/2026).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs Jānis Neimanis

Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu.